

Uttalelse fra Fjordfiskerinemnda om Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet – vedtatt av nemnda 06.10.2020

Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfisket har avdekket en rekke forhold som har utfordret eller vært i strid med Stortingets vedtatte fiskeripolitiske prinsipper og fiskerilovgivning. Funnene viser at avvikene særlig har rammet kystflåten, fjordfiskerne og kystsamfunnene i Nord-Norge. En mangel ved undersøkelsen er at sjøsamisk fiske i flåten under 11 m er utelatt i revisjonen, dette på tross av at Stortinget har vedtatt ulike sjøsamiske rettigheter i perioden kvotesystemet er undersøkt.

Blant Riksrevisjonens hovedfunn er følgende konsekvenser:

- «Økte kvotepriser har gjort det vanskeligere å rekruttere nye fiskere»
- «Endringer i den minste kystflåten har negative konsekvenser for kystsamfunn»
- «Flere fiskeriavhengige kommuner har fått redusert fiskeriaktivitet»
- «Flere av endringene i kvotesystemet er ikke tilstrekkelig konsekvensutredet av Nærings- og fiskeridepartementet».

Riksrevisjonen utdyper blant annet at:

- mange kommuner har mistet fiskerettigheter, særlig rettigheter i flåten under 11 meter,
- torskerettigheter er flyttet fra Nord-Norge til Sør-Norge,
- andelen av utenlandsk eie i fiskeflåten i den minste flåten har økt vesentlig,
- det har skjedd en betydelig eierkonsentrasjon i flåten over 15 meter,
- at fiskerettigheter er forskjøvet fra unge til eldre.

Fiskeflåten under 15 m utgjør 90 % av norske fiskefartøy, den største andelen av disse er i Nord-Norge. Det er denne fiskeflåten, fjordfisket og sjøsamisk fiske Fjordfiskerinemnda skal ivareta. Riksrevisjonens rapport viser at fiskerikommuner med fiskeflåte under 15 m i Nord-Norge er sterkt rammet av flere vedtak Riksrevisjonen har konkludert å være strid med fiskerilovgivningen. Flere av disse vedtakene er tidligere påpekt av Fjordfiskerinemnda.

I tidsrommet Riksrevisjonens gjennomgang gjelder (2004-2018), har Stortinget vedtatt en rekke tillegg i fiskerilovgivningen, blant annet med utgangspunkt i Kystfiskeutvalgets innstilling NOU 2008: 5, «Retten til fiske i havet utenfor Finnmark», som ble forløperen til flere endringer i deltakerloven og havressursloven, som har etablert og tilføyd rettigheter for sjøsamisk fiske i flåten under 11 m. *Riksrevisjonens rapport har ikke undersøkt hvorvidt slike rettigheter er ivaretatt i tråd med Stortingets lovgivning.* Dette er en betydelig mangel ved rapporten. *Fjordfiskerinemnda ber derfor om at Riksrevisjonen utarbeider en tilleggsrapport som reviderer hvorvidt Stortinget har ivaretatt vedtatte fiskeripolitiske prinsipper og fiskerilovgivning for sjøsamisk fiske.*

Fjordfiskerinemnda er i seg selv et tiltak Stortinget har initiert, med mandat å følge opp og ivareta vilkår for fjordfiske for hele fiskeflåten under 15 m og tilhørende kystsamfunn i Nord-Norge. Det er heller ikke revidert av riksrevisjonen. Nemnda har så lavt budsjett at vi har store begrensninger for å ivareta vårt oppdrag. Blant annet er det ikke midler til å utrede sentrale spørsmål nemnda skal ivareta i henhold til vårt mandat. Fjordfiskerinemnda ber derfor at Stortinget tar initiativ overfor regjeringen for å sikre at nemnda tilføres økte økonomiske ressurser, slik at nemnda kan oppfylle sitt mandat.